

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN
ARMOEDEBESTRIJDING,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 tot regeling van een algemene en selectieve subsidie voor de organisatoren van kinderopvang en buitenschoolse opvang en van maatregelen voor de gezinnen in de kinderopvang en de buitenschoolse opvang naar aanleiding van de gevolgen van het COVID-19-virus, wat betreft een wijziging van de subsidieberekening en -voorwaarde voor de organisatoren van buitenschoolse opvang
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

De opgang van de nieuwe varianten van het COVID-19-virus, die gemakkelijker overdraagbaar blijken bij kinderen, heeft een wijziging van de teststrategie en een wijziging van quarantaineregels tot gevolg gehad. Hiervan ondervinden de organisatoren van buitenschoolse opvang gevolgen aangezien bij de quarantaine van groepen kinderen die samen op school of in de opvang zaten, gedurende een bepaalde periode de bezetting aanzienlijk lager zal zijn dan anders tijdens deze epidemie. Ook de sluiting van (een deel van) de scholen wiens leerlingen normaal gezien worden opgevangen, heeft een grote impact op de werking van de organisatoren van buitenschoolse opvang.

Deze nieuwe realiteit was nog niet voldoende ondervangen in het besluit van 13 november 2020 waardoor aanpassingen noodzakelijk zijn:

- in het kader van de algemene compensatie wordt het mogelijk dat een organisator die toch een lagere bezetting heeft dan het gemiddelde van de sector, waarop de minister het percentage bepaald, voor een hoger percentage plaatsen compensatie kan vragen
- in het kader van de selectieve compensatie wordt bepaald dat ook in geval van de sluiting van scholen de selectieve compensatie mogelijk is.

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit;
- het advies van de Inspectie van Financiën.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: opgroeien

Inhoudelijk structurelement: geïntegreerd gezinsbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingsadvies

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/36 van 9 februari 2021.

Raad van State

Er is geen advies gevraagd aan de Raad van State met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Er is een dringende noodzakelijkheid omdat sinds eind januari 2021 andere varianten van het COVID-19-virus in omloop zijn, die blijkbaar besmettelijker zijn bij jonge kinderen dan de eerste variant. De teststrategie met betrekking tot kinderen is gewijzigd, hetgeen duidelijk in veel meer vastgestelde besmettingen resulteert. Dit heeft tot gevolg dat er de laatste twee weken herhaaldelijk scholen deels of volledig gesloten zijn, dat de bevoegde Vlaamse ministers alle kinderen oproepen om slechts één buitenschoolse activiteit uit te oefenen, dat er meer kinderen in quarantaine of isolatie moeten en dat het federaal ministerieel besluit van 29 januari 2021 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken voor de krokusvakantie bepaalt dat de groepen in de opvang maximaal 25 kinderen mogen tellen.

Deze gevolgen zijn uiteraard voelbaar voor de organisatoren van buitenschoolse opvang. Niet elke organisator ondervindt echter even veel effecten aangezien het mee afhankelijk is van lokale besmettingshaarden van het virus en de ook de manier van werken (vb. sommigen hebben misschien een standaardwerking met groepen van maximaal 25 kinderen). Gecombineerd met deze evolutie klinkt de roep van de organisatoren van buitenschoolse opvang veel sterker om meer differentiatie in het subsidiebedrag mogelijk te maken, naargelang organisatoren meer hinder ondervinden. Het eenzijdig en algemeen percentage dat de minister voor iedereen bepaalt voor een volledige maand kan immers onvoldoende de impact opvangen van een plotse daling van de bezetting van een specifieke opvang omdat daar heel wat kinderen in quarantaine moesten. Het gebrek aan vooruitzicht aan voldoende compensatie om met dergelijke situaties financieel te kunnen omgaan, verhoogt de onrust in de sector van de buitenschoolse opvang. Voorliggend besluit voorziet een inwerkingtreding vanaf 1 februari 2021, in het voordeel van de organisatoren, aangezien ze dan ook voor de lagere bezetting in de maand februari, die ze vanaf maart kunnen aanvragen, een beroep kunnen doen op dit nieuwe mechanisme. Duidelijkheid hierover voor de sector is noodzakelijk. Daarom moet dringend voorliggend besluit goedgekeurd worden zodat organisatoren zicht hebben op welke manier er bij een extreem verlaagde bezetting toch mogelijkheid is om een hogere compensatie te vragen. Om die reden wordt voorliggend besluit niet eerst aan de Raad van State voorgelegd.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De opgang van de nieuwe varianten van het COVID-19-virus, die gemakkelijker overdraagbaar blijken bij kinderen, heeft recent een wijziging van de teststrategie en een wijziging van quarantaineregels tot gevolg gehad. Hiervan ondervinden de organisatoren van buitenschoolse opvang gevolgen aangezien bij de quarantaine van groepen kinderen die samen op school of in de opvang zaten, gedurende een bepaalde periode de bezetting aanzienlijk lager zal zijn dan anders tijdens deze epidemie. Ook de sluiting van (een deel van) de scholen wiens leerlingen normaal gezien worden opgevangen, heeft een grote impact op de werking van de organisatoren van buitenschoolse opvang.

Deze nieuwe realiteit was nog niet voldoende ondervangen in het besluit van 13 november 2020 waardoor aanpassingen noodzakelijk zijn:

- o in het kader van de algemene compensatie wordt het mogelijk dat een organisator die toch een lagere bezetting heeft dan het gemiddelde van de sector, waarop de minister het percentage bepaald, voor een hoger percentage plaatsen compensatie kan vragen
- o in het kader van de selectieve compensatie wordt bepaald dat ook in geval van de sluiting van scholen de selectieve compensatie mogelijk is.

Daarnaast gebeurt er een kleine aanpassing met betrekking tot de organisatoren die de verplichte registraties in het kader van de kinderopvangtoeslag of het systeem inkomenstarief niet tijdig bezorgen. Het besluit van 13 november 2020 voorzag dat Opgroeien regie in dat geval een beslissing zou nemen, maar pas later zou uitbetalen als de gegevens binnen een bepaalde termijn bezorgd waren. Om de administratieve last in deze tijden te beperken wordt nu voorzien dat Opgroeien regie pas een beslissing moet nemen als de gegevens binnen een bepaalde termijn bezorgd werden.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1.

Door de toename van het aantal vastgestelde besmettingen bij kinderen, is er een toename van het aantal kinderen dat in quarantaine of isolatie moet. De effecten hiervan zijn niet globaal voor alle organisatoren dezelfde. De verschillen van de impact zijn nu groter omdat er dus meer getest wordt en selectief kinderen al dan niet naar de opvang mogen.

Naar aanleiding van de recente evoluties in de epidemie en het hoger vastgestelde aantal besmettingen bij kinderen, hebben bovendien al herhaaldelijk sluitingen plaatsgevonden van scholen. Deze sluiting werd soms beslist door de gouverneur of burgemeester in het kader van de algemene bestrijding van de epidemie op hun grondgebied, soms door de school zelf. Niet overal werd gelijktijdig beslist dat de organisatoren van buitenschoolse opvang moesten sluiten. Het is echter evident dat als scholen gesloten zijn, de kinderen die normaal gezien na school naar de buitenschoolse opvang gaan, in die situatie geen gebruik maken van de buitenschoolse opvang. De impact van een sluiting van één of meerdere scholen kan dus voor een organisator grote impact hebben en in het ergste geval tot een nulbezetting leiden als alle scholen waarvan de kinderen opgevangen worden, gesloten zijn.

De algemene compensatieregeling van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november voorziet dat de minister per maand een percentage van het aantal

plaatsen bepaalt waarvoor de organisatoren van buitenschoolse opvang een subsidie kunnen krijgen. Dat percentage voor de volledige sector kan onmogelijk rekening houden met tijdelijke en lokale uitbraken die niet steeds een zelfde impact hebben op de aanwezige buitenschoolse opvang.

De roep van de sector voor een meer aangepaste algemene compensatie die rekening houdt met de reële situatie werd hierdoor groter.

Het is echter niet mogelijk om een volledig geïndividualiseerde compensatie te regelen zoals bij de organisatoren van kinderopvang van baby's en peuters. Bij de organisatoren van buitenschoolse opvang zijn er immers vaak geen vastgelegde opvangplannen waardoor ze niet op voorhand weten wanneer welk kind "normaal gezien" aanwezig zal zijn.

Er wordt met voorliggend besluit echter wel voorzien in een tweeledig systeem van compensatie waarbij meer kan ingespeeld worden op de individuele verschillen bij de verschillende organisatoren (in de periode dat algemene compensatie van toepassing is):

- enerzijds moet de minister zoals tot nu toe steeds het geval was voor de algemene compensatie per kalendermaand een percentage bepalen van het aantal plaatsen waarvoor globaal aan elke organisator gecompenseerd kan worden als aan de voorwaarden voldaan is.
- anderzijds krijgen organisatoren de mogelijkheid om in hun aanvraag gemotiveerd aan te tonen dat hun bezetting toch beduidend lager geweest is, waardoor het percentage dat de minister bepaald heeft, niet volstaat voor hen om hun inkomsten met een 80% bezetting te laten overeenkomen. Als een organisator dus kan aantonen dat het verschil tussen een 80% bezetting en de effectief gerealiseerde bezetting groter is dan het percentage dat de minister bepaald heeft, zal Opgroeien regie voor het effectief verschil aan percentage van deze organisator de compensatiesubsidie betalen. Dit geldt uiteraard alleen als de lage bezetting een rechtstreeks gevolg is van de corona-epidemie (bijvoorbeeld als de opvang impact ondervindt van scholen die sluiten, van de quarantaine van kinderen door de gewijzigde teststrategie, van de verplichting om in de krokusvakantie opvang te organiseren in bubbels van maximaal 25 kinderen,...). Opgroeien regie zal die aangeleverde motivering sowieso controleren als er indicaties zijn dat dit niet klopt en los daarvan worden zoals voor de globale compensatieregeling steekproefcontroles voorzien.

Deze werkwijze laat enerzijds toe om te individualiseren waar dit nodig is en anderzijds beperkt het de administratieve last voor alle organisatoren waar de bezetting op het globaal gemiddelde van de sector zit en dwingt het hen niet allemaal om in detail hun bezetting te registreren en door te geven. Zij moeten niets extra ondernemen of berekenen om hun aanvraag subsidie te kunnen doen. Bovendien wordt zo ook niet onnodig de werklast bij Opgroeien regie verhoogt aangezien niet voor elke organisator op maat een subsidieberekening moet gebeuren.

Opgroeien regie zal een berekeningsinstrument ter beschikking stellen waarmee de organisatoren de gerealiseerde bezetting moeten berekenen. Dit instrument bevat de gewone bezettingsberekening zoals die gebeurt in het kader van de subsidies voor buitenschoolse opvang (IBO). Met dit instrument zijn organisatoren in staat om zelf gebruiksvriendelijke en laagdrempelig de bezetting conform de regelgeving te berekenen. Nadien zal Opgroeien regie via steekproeven deze berekening controleren en nagaan of de bezorgde bezetting overeenstemt met de realiteit.

Organisatoren zullen dit kunnen aanvragen in maart en april voor de maanden februari en maart 2021.

Artikel 2.

Op dit moment voorziet de subsidieregeling dat een selectieve compensatie alleen mogelijk is in geval van een verplichte (volledige of gedeeltelijke) sluiting van de opvanglocatie of in geval van een doelgroepbeperking.

In geval in een gemeente één of meer scholen sluiten, wiens leerlingen normaal gezien opgevangen worden in een buitenschoolse opvang, heeft dit uiteraard een grote impact. Daarom wordt met dit artikel toegevoegd in artikel 12 dat ook deze situaties in aanmerking komen voor de selectieve compensatie bij de buitenschoolse opvang.

Als alle scholen dicht zijn en er daardoor geen enkele opvangvraag is bij de buitenschoolse opvang, kan de subsidieberekening gebeuren zoals in geval van een volledige sluiting. Als niet alle scholen dicht zijn, waarvan de leerlingen opgevangen worden, of alle scholen dicht zijn maar er toch nog opvangvragen zijn, zal de berekening gebeuren naar analogie met een gedeeltelijke sluiting.

Artikel 3 en 4.

De wijzigingen in deze artikels zijn noodzakelijk om de regeling met betrekking tot de subsidiebedragen aan te passen aan de nieuwe context dat ook de sluiting van scholen aanleiding kan geven tot een selectieve subsidie.

Artikel 3 voegt die context toe voor de bepaling van het subsidiebedrag in geval alle scholen dicht zijn en hierdoor geen enkel kind een opvangvraag heeft. Dan gebeurt de berekening naar analogie met de situatie dat er een volledige verplichte sluiting van de opvanglocatie is.

Artikel 4 doet hetzelfde voor de situatie waar niet alle scholen dicht zijn, wiens leerlingen de organisator opvangt of als er ondanks een sluiting van alle scholen toch nog een opvangvraag is. Dan gebeurt de subsidieberekening zoals in het geval van een doelgroepbeperking of gedeeltelijke sluiting.

Artikel 5.

Dit artikel wijzigt een aantal zaken in artikel 15. Artikel 15 bepaalt welke gegevens een organisator op zijn aanvraag moet bezorgen aan Opgroeien regie. Aangezien de voorgaande artikelen situaties toevoegen waarin een organisator de subsidie kan vragen, moet dit ook aangevuld worden bij de gegevens die een organisator moet bezorgen.

Het betreft dus concreet volgende zaken:

- De organisator van buitenschoolse opvang die in het kader van de algemene subsidie voor een hoger percentage plaatsen de subsidie wil ontvangen dan het percentage dat de minister bepaalde, moet bij de aanvraag het ingevulde berekeningsinstrument bezorgen waaruit blijkt hoeveel lager de bezetting in de locatie was. De organisator moet deze ingevulde cijfers uiteraard ook kunnen staven bij een controle door Opgroeien regie.
- de organisator die in het kader van de selectieve subsidie een aanvraag doet naar aanleiding van de sluiting van 1 of meer scholen, moet hierover ook de nodige gegevens bezorgen.

Artikel 6.

Artikel 16 van het besluit van 13 november 2020 bevat de regeling over wanneer Opgroeien regie beslist over een aanvraag en wanneer er betaald wordt.

Tot nu toe voorzag het besluit dat Opgroeien regie uiterlijk 60 dagen na de aanvraag sowieso een beslissing nam, ook als de organisator de aanwezigheidsgegevens in het kader van de kinderopvangtoeslag of het systeem inkomenstarief nog niet bezorgde. Het niet tijdig bezorgen van deze gegevens betekende wel een uitstel in de betaling.

Als de gegevens uiterlijk 120 dagen na de aanvraag nog steeds niet ontvangen zijn, vervalt het recht van de organisator op de compensatie. Deze werkwijze leidt er echter toe dat Opgroeien regie wel nazicht van aanvragen moet doen en beslissingen moet nemen, ook al heeft de organisator de gegevens nog niet bezorgd en bezorgt hij deze ook niet binnen de 120 dagen.

Om een efficiëntere behandeling te realiseren wordt de werkwijze bijgestuurd waardoor Opgroeien regie de aanvraag pas behandelt en een beslissing neemt als de gegevens met betrekking tot de aanwezigheden bezorgd werden. Op die manier kan ook, in geval van toekenning, onmiddellijk de berekening gebeuren waarbij rekening moet gehouden worden met de aanwezigheidsdagen (zie artikel 6 van het besluit van 13 november 2020). Als de gegevens niet bezorgd worden binnen de termijn van 120 dagen, heeft Opgroeien regie hier niet onnodig een beslissing over moeten nemen die dan van rechtswege vervalt, maar kan na die termijn onmiddellijk aan de organisator gemeld worden dat zijn recht voor die maand vervallen is.

Er wijzigt dus niets aan de voorwaarden waaraan de organisator moet voldoen en wat hij moet ondernemen.

Artikel 7.

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van voorliggend besluit.

De artikelen die aan de organisatoren van buitenschoolse opvang een meer aangepaste subsidieregeling voorzien, treden in werking op 1 februari 2021. De situaties met de sluitingen van scholen en lokale besmettingshaarden doen zich nu volop voor. Door dit voor februari al te laten ingaan, biedt dit een oplossing voor de financiële problemen waarmee deze organisatoren geconfronteerd zouden worden. Als dit niet in februari zou ingaan, zal de druk van de sector verhogen om het percentage dat de minister voorzien heeft voor februari te verhogen omdat de 30% voor de organisatoren in die specifieke omstandigheden niet volstaat. Het is echter niet aangewezen het percentage voor de volledige sector te verhogen, waar alleen een bijkomende tegemoetkoming noodzakelijk is voor de organisatoren die in geconfronteerd worden met de specifieke situaties.

Het artikel 6 treedt in werking na de gebruikelijke termijn, zijnde 10 dagen na publicatie.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit besluit kadert in de coronabepalingen met betrekking tot de subsidies die organisatoren van buitenschoolse opvang kunnen krijgen om de nadelige effecten van de coronapandemie op te vangen, tot eind maart 2021.

Specifiek voor de buitenschoolse kinderopvang worden 2 wijzigingen ingebracht.

- Enerzijds is het zo dat er signalen zijn uit de sector die aantonen dat de tegemoetkoming voor hen onvoldoende is, bijvoorbeeld indien zij geconfronteerd worden met sluitingen van scholen in de buurt. Om die reden zal hier een budgettaire bijpassing voorzien worden indien zij kunnen aantonen dat hun bezetting lager ligt en dat daardoor het door de minister bepaalde percentage van tussenkomst onvoldoende is. Aangezien dit niet veel voorkomt én specifiek aangevraagd en gestaafd zal moeten worden gaan we ervan uit dat dit slechts in een minderheid van de gevallen aan de orde zal zijn. (Budgettair is dit effect ingeschat op 5% van de capaciteit).

- Tweede aanpassing is dat, ook in geval van sluiting van scholen in de buurt, men beroep zal kunnen doen op de nu reeds voorziene "selectieve compensatie".

Raming buitenschoolse kinderopvang :

Het is aan de minister om het percentage van algemene compensatie per maand te bepalen.

We vermoeden dat ook in maart nog een percentage van 30% te verantwoorden zal zijn.

Rekening houdende met een slechts beperkte impact van sluitingen van scholen, nemen we 5% van de capaciteit mee voor die dossiers die een hogere tegemoetkoming wensen. Voor deze dossiers wordt een tegemoetkoming van 50% geraamd. Dit is een globale raming voor al deze dossiers. In praktijk zullen deze organisatoren aan de hand van een excel tool hun bezetting moeten aantonen en zal het verschil met een gemiddeld normale bezetting van 80% uitbetaald worden. Overwegende dat we signalen krijgen over de maand februari en dit ook de maand is waarin scholen hun deuren sluiten en dat ze in de krokusvakantie de opvang in beperkte bubbels moeten organiseren, laten we deze maatregel van verhoogde tegemoetkoming reeds ingaan vanaf 1 februari 2021, op die manier kunnen we een antwoord bieden aan die organisatoren die in februari hun inkomsten zagen teruglopen zonder over te schakelen op een hoger algemeen corona compensatie percentage.

Budgetplaatje buitenschoolse Kinderopvang :

Februari en maart 2021 :

algemene compensatie : 100% van de cap krijgt 30% compensatie						
schoolvakantie (avt)			17,5			
schooldagen(avt)			8,75			
schoolvakantie(ibo, lodi, boab)			14			
schooldagen(ibo,lodi, boab)			7			
			feb/21		mrt/21	
aantal dagen	schooldagen		15		14	
	schoolvrij		5		8	
			0,3	0,5	0,3	0,5
volledige cap	5%cap					
4777	238,85		297.816,09	26.124,22	357.379,31	31.349,06
34318	1715,9		1.711.610,25	150.141,25	2.053.932,30	180.169,50
240	12		11.970,00	1.050,00	14.364,00	1.260,00
1505	75		75.075,00	6.562,50	90.090,00	7.875,00
fcud			17.681,45		19.449,60	
			2.114.152,80	183.877,97	2.535.215,21	220.653,56
			2.298.030,77			2.755.868,77
			meerkost	73.551,19	meerkost	88.261,42

Conclusie :

Voorliggend besluit regelt de bepaling van de corona gerelateerde subsidie voor de buitenschoolse kinderopvang vanaf 1 februari 2021.

Door een bijkomende mogelijkheid te voorzien - voor die initiatieven die o.a. omwille van sluitingen van scholen geen kinderen of zeer weinig kinderen kunnen opvangen - in een individuele aanvraag, heeft dit een impact op de te voorziene corona toelage.

Voor februari was er 30% compensatie voorzien, hierbij komt nu de specifieke regeling waardoor het budget wijzigt van 2,224 mio euro naar 2,298 mio euro.

Voor maart 2021 impliceert dezelfde toepassing 2,756 mio euro.

Samen 5,054 mio euro.

Grootboekrekening 640173 (ESR 343022E).

Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer BVA/MVW/21/0066 werd verleend op 10 februari 2021.

Begrotingsakkoord

Het **begrotingsakkoord werd aangevraagd op 10 februari 2021.**

B. ESR-TOETS

Zie toelichting bij punt A (Grootboekrekening 640173 (ESR 343022E)).

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 tot regeling van een algemene en selectieve subsidie voor de organisatoren van kinderopvang en buitenschoolse opvang en van maatregelen voor de gezinnen in de kinderopvang en de buitenschoolse opvang naar aanleiding van de gevolgen van het COVID-19-virus, wat betreft een wijziging van de subsidieberekening en -voorwaarde voor de organisatoren van buitenschoolse opvang;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE